

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenredni ponedeljke iz dnevo po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se omenilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravištevno, na katero naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Ob najednejši uri.

Iz Zagreba 14. julija [Izv. dop.]

Le še nekoliko dnij, in zastava avstrijska se bode razvila na obalah Save in Une, spremljala bode tisoč in tisoč nesrečnih beguncev v njihovo opustošeno domovino, a še zdaj ne vemo nič gotovega, kaka osoda je namenjena Bosni in Hercegovini, še zdaj ne vemo, v katero svrhu se bode prav za prav prelivala draga kri po največ sinov slovenske in hrvatske domovine. Nikdo menda ne bode tajil, da gre tu za životni interes jugoslovanstva v obče, a hrvatstva posebej, a vsled tega se tudi nikdo nad tem spodtikati ne sme, ako ne moremo ravnodušno gledati, kako se postopa z nesrečno rajo, ampak povzdignemo tudi mi svoj glas, da čujejo voljo našo tudi oni, ki so poklicani izreči sodbo temu jadnemu narodu. No, se je-li to do zdaj zgodilo? Smo-li storili kot bratje svojo sveto dolžnost? Smo-li izrazili glasno pred svetom želje in zahteve naše in gotovo tudi onega nesrečnega naroda, s kojim nas veže bistra naša Sava, s kojim nas veže sveta zveza bratske slovanske krvi? Žalibože moramo reči, da ne pojмимо čudne politike onih, ki so v prvi vrsti poklicani skrbeti za blagor naroda svojega, poklicani braniti prava njegova — mi mislimo tukaj sabor hrvatski. Uže od one dobe, kar je poknila prva puška v kršnej Hercegovini, pričakovali smo vedno, da bode sabor hrvatski krepko in moževno naglasil prava in zahteve naroda hrvatskega, ali — zastonj! Še le ob najednejši uri, še le zdaj, malo pred odločilnim trenutkom čula se je v hrvatskejši saborskejši dvorani jednodušna želja narodova, no, žalibože le v pohlevnej obliki — interpelacije! Predlagala se je sicer adresa na cesarja, no oportunitetnost vladajoče saborske večine, a posebno — kakor smo od zanesljive strani čuli — vsemožnega gospoda Miškato- viča vedela je to zaprečiti; zakaj? to vedó pač samo bogovi. Tudi predloga v tem smeru premalobrojna opozicija nij mogla staviti, zato- rej je poslanec Fran Folnegović stavlil v saborskejši sednici 12. t. m. na bana interpelacijo, katero radi njene zanimivosti po steno- grafskem zapisniku tukaj podajemo:

„Od one doba, kad je prva četa bjegunaca iz Bosne i Hercegovine prebjegla na hrvatsko zemljište, ciela se Evropa ničim ozbiljnije ne zanima, koliko istočnim pitanjem. A ono se pitanje ipak nikoga toliko ne tiče, koliko samih naroda carevine Turske i nas. Nakon svim nam dobro poznata ljuta boja sjelo se za diplomatski stol u Berlinu, da se kroji sud narodom na balkanskom polu- ostrovu. Prije nego će suditi, saslušalo svakoga, tko se prijavio. Našao se tuj Srbin, našao Crnogorac, našao Rumunj, Grk, Jermen pače

i Žid. Svaki je branio pravo svoje, zagovarao potrebe svoje, i svakomu namaknulo: nekomu više nekomu manje obilno, po zaslugi vlastitoj ili po preporuci mogućih zagovornika.

Samo jedan narod pri stvari interesiran koliko ma koj, kojega bar od česti nije ničij mač podjarmio, koji se služi od česti osebnim zakonodavnim tielom, narod hrvatski nije pri cijeloj toj kongresnoj darežljivoj razpravi, ko- liko se zna, niti imenom spomenut! Pojav je to, gospodo, koloban, u povjesti nečujen! Od- govornost pred narodom i savjesti najveća za one, koji narod u ovakovu situaciju spraviše.

Nu, reći ćete, što je do imena? Stvar naša, stvar hrvatskega naroda, bila je zastu- pana, i to uspješno, kako nam dokazuju hiljade hrvatskih junaka, koje se primiču k Savi i Uni.

Ako je tako, sretni mi, a tko zadovoljniji od nas, mene?

Ma je li tako?

Znamo li mi, što se snuje s Bosnom i Hercegovinom? Znamo li mi, komu je namie- njena? Znamo li mi, da li će onim hiljadam vojske ponajvećma iz hrvatskih kolibica pri- brane, doprativšim stotine hiljade nevoljnih bjegunaca u opustošenu jim domovinu, pokre- tati ondje glave, koje služe idejam narodnosti i slobode? Znamo li mi, da se tuj računa na interes drugih naroda, samo u toliko, u ko- liko on izvire iz sreće i blagostanja oslobod- jenja? Znamo li mi, da li se bude htjelo i znalo u onom jednom, nu trima vjerama raz- vadenom narodu sijati sieme sloge i ljubavi, ili korov razdora i mržnje? Ili zar toga neima pravo znati narod, kojega se sudbina ondje odlučuje? Ili zar to nije dužnost znati takovu narodu, koji želi biti ponosom i uzdanjem svoga plemenitoga vladara?

Pa ipak, zna li narod ovaj o svem tom ista pouzdana? Ima li bar razloga nadati se čemu od svega onoga? Tko pozna nazore krugova, koji zastupaju mjerodavno tobožnje javno mnenje monarkije, taj bi mogao i oča- jati nad sudbinom našom, ako ga ne bi tje- šila uvidjavnost svietle krune, nesumnjivo pravo naše i onaj dobri genius, koji je narod hrvat- ski kroz tisuću burnih godina znao sačuvati u jezgri svojoj zdrava i mlada.

I zaoto, gospodo, kad bi mi našli bili dostatne podpore medju vami, mi bi predlo- žili bili, da se obratimo na svietlu krunu adresom, koja bi od prilike ovimi misli odisala:

Sjajni vladaru!

Ti i sjajni Tvoji predji uvjeriše se toli- kokrat, da u velikom čislu vjernih naroda svoje monarkije neimaš vjernijega naroda od hrvatskoga; Ti znaš, da narod hrvatski nije nikada svojom voljom zatirao druge, a da je silnimi žrtvami znao braniti sebe; Ti znaš njegova prava, znaš njegove potrebe. Svi predji Tvoji a i Ti zavjerio si se nastojati o

sjedinenju njegovu. Sjedinenje njegovo silno bi ojačalo silu njegovu. Miroljublje njegovo jamstvo je pak sloge njegove s ostalimi na- rodi velike Tvoje monarkije. Sad je vrijeme, možda skrajno vrijeme, zadovoljiti njegovu pravu i potrebi. Volja Tvoja može biti sreća njegova, a njegova sreća biti će nepobjedivom moći u čuvanju Tvoga veličanstva. U dobi, kada se nazivlje moć pravom, zna se, koja je i nepobjediva: moć dozriele ideje!

Ja bi ovako od prilike svietloj kruni želje naroda predočio, i mislim, da bi to samo ko- ristiti moglo. Razdraženost protivnika naših, koja bi odatle mogla nastati, nimalo me ne bi sbunila. Srbija je kod Deligrada i Aleksinca svladana bila, pa joj je ona otvorena borba više koristila, nego sve makinacije njezinih di- plomata. Grk misleć gotovo zagrabiti, nije iz- diplomatisao skoro ništa. Ja se za Hrvatsku od nikuda tolikom zlu ne bojim, nego od zle sretne, tajinstvena laviranja, koje budući sva- komu zazorno, nigdje nam prijatelja ne stiće, a svagdje na nepovjerenje nagazi.

Nu pošto nam protivština vaša, gospodo, i pravila poslovnika krate u tom smjeru pred- log staviti, mislimo, da i tim vršimo svoju za- stupničku dužnost, ako svietloga bana ovako interpeliramo:

Povodom vojničkih priprema, po kojih se temeljito predmnjeva, da će veći dio pukov- nija hrvatske narodnosti priedi medju austro- ugarske monarkije, čast nam je upitati sviet- loga bana:

Je li znano Preuzvišenosti Vašoj kao banu dalmatinskomu, hrvatskomu i slavonskomu, na što smiera ovo prikupljanje silne vojske u ovoj kraljevini?

Ako je Preuzvišenost Vaša kao prvi do- stojanstvenik kraljevine ubavištena o ovih vojničkih priprema, može li i saboru ovomu na umirenje celoga naroda izjaviti, da je ne- tom mobilizovanim pukovnijam hrvatske na- rodnosti ovaj krat zadaća, da omoguće Njego- vomu Veličanstvu kralju ugarsko-hrvatskomu zadovoljiti krunitb noj Njegovoj zavjeri, kojom je obvezan virtualna prava krune sv. Stjepana u sgodu realizovati?

Nijsmo sicer mnogo pričakovali od inter- pelacije, no še v tej nadi smo se prevarili. Nadali smo se, da bodedo vsaj zdaj v zadnjem trenutku nekoliko zvedeli, kaj se namerava z Bosno in Hercegovino, a mesto tega uverava nas ban odgovarjajoč na interpelacijo, da mu razven iz časnikov nij znana namera vojaških priprav, da mu nij znana niti prihodna osoda Bosne, ker ta vprašanja spadajo v drugo sfero, ter pod kompetencijo zajedničkoga minister- stva vnanjih stvari.

Nehotě spominjamo se tukaj nekega raz- govora mej nekim ogrskim velikašem in gro- fom Andrassy-jem, katerega je te dni priob-

čila „Augsburger allgem. Zeitung“, toraj organ dobro poznavač naše avstrijske razmere. Grof Andrassy od ogerskega velikaša o avstrijske istočne politiki resno interpeliran, čmrno zapusti dvorano, no skoro povrne se zopet noseč v roci že precej oglojeno knjigo, ter jo kažoč na neko mesto položi pred velikaša. Tamo bilo je čitati po priliki sledeče: največa nesreča za Slavjane je, da so se Madjari kot zagozda naselili mej severne in južne Slavjane, oviraline samo njihovo kulturno napredovanje ampak tudi južne Slavjane od severnih skoraj popolnem odtujili. Velikaš pogleda naslov knjige; bila je slavnega Palackega: „Zgodovina češka“. Od Palackega — pravi na to grof Andrassy — moram se jaz učiti kaj je zadača ogrska; ako se vi še toliko trudite, da bi me odstranili z ministrarske klopi, jaz vendar ne bodem nikdar proti svojemu prepričanju ravnal, in ravno sedaj, mislim, je najugodnejša prilika, da se drugikrat, in sicer iz Bosne, zabije zagozda mej slavjanske narode.

Spoštovani čitatelj naj si to izjavo našega ministra, vnanjih stvari sam komentira, našel bode gotovo dosti gradiva za premišljevanje! (Mi smo že v včerajšnjem članku povedali svojo misel o tej izjavi Andrassyjevej. Ur.) Bratom našim Hrvatom pak bi toplo priporočali, naj dobro premislijo izrek svetega pisma: dokler je gospodar spal, prišel je sovražnik, ter mej pšenico nasejal — ljuliko!“ N—č.

Francoski glasi o novej turško-angleške zvezi.

Francoske konservativne in napredne republikanske novine še zmirom ne morejo pozabiti, na kakov način si je Angleška prisvojila otok Ciper, s katerega bode celo srednje morje nadvladala in imelo celo azijsko Turčijo pod oblastjo. „Constitutionnel“ pravi, govoreč o carigradske angleško turške konvenciji 4. junija dogovorjene, da je ta pogodba Italijo ravno na takov način razžalila, kakor Francosko. Omenjeni list piše:

„Kralj Humbert je stare savojske rodovine, katera je ob vsakem času, osobito pod predzadnjim kraljem Karlom Albertom s hvale vredno čestitljivostjo kristijane na izstoku branila, in je to nalogo celo Francoske iz rok jemala. Kralj Humbert ima mej svojimi podedovalnimi heraldskimi naslovi tudi naslov kralja ciparskega. Ciper je bil razven tega nekdanj lastina benečanske republike, katero je zopet kralj Humbert podedoval. Dalje ima pa Italija še to neprijetnost, katera ona, kakor moremo zagotoviti, jako čuti, da je otok Malta, kateri je po geografske legi italjansko posestvo, v trdih in močnih rokah Angležev. Kako čudno so se vendar vsa razna razširjenja svojega posestva Angleške posrečila! Ona ima španjski Gibraltar; ima italijansko Malto; ima grški Ciper; ima arabski Aden; ima egiptski Perin; ima nemški Helgoland.

Na kratko: okolo cele Evrope je nekaka okolopasna bolezen, katera jej prizadeva jako srbenje. Ko je Angleška mlademu kralju Jurju otok Krf podarila, zdel se je ta čin kljub njenim navadam in načinom blagodušen, v resnici pa ona s tem ničesa nij žrtvovala. Krf in oni pas jonskih otokov so ekscentrični. Krf vlada le za silo nad jadranskim morjem,

a otok Malta popolnem. Ciper je pa še važnejši, nego Krf. Ko je Angleška Krf oddala, mislila je že tačas na Ciper ali otok Kreto. Diplomatske kocke odločile so za prisvojenje Cipra, zato bode kraljica Viktorija vse one poetične kraje vladala, v katerih je ob času boginja Venera kraljevala. Do leta 1863 bila je ona kraljica citerska, zdaj je tudi ciparska, ali Italije, kakor pravijo poeti. Tudi mi Francozi nemamo več povoda zadovoljne se kazati, kakor Italijani. Ako se je preverjenje še tako hudo ukoreninilo, da nismo nič, čisto nič več, zato pa vendar nemamo radi, da nam to drugi samovoljno zlo pred oči stavijo. Francija bode se nedvomno utolažila, ali se vsaj motila sè šego centinijev, katere je iznašla, in kateri se bodo, kakor se kaže, še dolgo vzdržali. Zakaj ne bi si tudi Italija v svojih patrijotičnih stiskah ne iskala olajšanja v tej plemenitej zabavi? Vsaj so bili tam Becaria, Giordano Bruno, Vico, Galilei, Campanella itd. Kviško zatorej, vi latinski bratje! hitro jeden centenij, slavnostne govore, girandole, bengalski ogenj, zastave in marzeljeze, in pozabili boste Ciper, več ne boste hrepneli po Malti, in ne boste več na to mislili, da ste iz srednjega morja izpodrineni. Tako se v Franciji zdravimo. Vaš rojak Mazarin je to dobro vedel, ko je čul narod pod neznosljivim igom velikih davkov pesni v zasmeh peti. Njegov zaničevalni posneh je galsko vrsto ljudij obsodil. Tako naredite, kakor mi, Italijani: pojte!“

Tako in jednako pišejo francoske novine, kar svedoči, da je najnovejši angleški čin francoski narod jako razžalil. Zato se pak trudijo angleške novine, da pišejo Francoze „tolajljivo.“ Tako sklepa „Times“ svoj članek v zasedenji Cipra:

„V oziru na evropsko Turčijo je še mnogo dela, katero nikakor nij laglje nego ono katero se bode moralo v Aziji izvršiti. Pomirljivo je to, ker kongres nij pozabil na bodoče težavnosti. Bodoče razvijanje iztoka je predčrtano, in denes se sme Evropa z večjo mirnostjo na iztočno vprašanje ozirati, nego se je kedaj v tem stoletji smela.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 17. julija.

Dunajski oficijozni listi poročajo, da bodo **deželni zbori** v Cislejtaniji odprti 24. septembra in bodo trajali tri tedne. Potem tacem bodo volitve na Štajerskem, Koroškem in dr. ki so bile odložene, morale kmalu zopet povzeti se.

Minister Auersperg je šel 16. t. m. na odpust v poletinsk počitek. Stremajer je nje gov namestnik v notranjih zadevah. Tudi finančni minister de Pretis je šel v Wartenberg. Torej možje nemajo mnogo dela in notranja politika dremlje, da si so časi po kongresu za Avstrijo tako važni, kakor so bili prej.

Moravsko slovanski vodja poslancev dr. Pražak je 14. t. m. v svojem volilnem kraju imel veliki zbor. Volilci so mu popolno zaupanje izrekli.

Z Broda se poroča, da pojdejo naši 20. t. m. čez mejo v **Bosno**. Ta dan se namreč pričakuje glavni poveljnik Filipović tjakaj.

„Pol. Corr“ poroča, da je turški guverner v Banjaluki po nalogu porte ljudstvu v Bosni povedal, da prestopi avstrijska vojska z najprijaznejšim namenom turško mejo. Razmere mej porto in Avstrijo so najboljše (!). Guverner ukazuje vsem okrajnim kajmakom, naj Avstrijsko vojsko prijazno sprejmó. Tudi bosenski vstaši so pri volji avstrijskemu osvo-

jiteljnemu poveljstvu podvreči se. Tudi iz Sarajeva se poroča o mirnem položju.

O nadaljnji **avstrijske** politiki piše nemška „Vossische Ztg.“: Avstrija se mora razdeliti v nemški in orijentalni (bizantinski) del, zadnji del kot federativna država. Ogerska, ki ima žalibog preveč samostalnosti, pravi rečeni list, mora spadati pod zadnjo federativno državo. — Nam Slovencem bi bilo to prav, samo da v nemški del mi nikakor ne maramo spadati, le v nemški ne, rajši v vsak drugi Nemštvo bi bilo za nas smrt.

Poljski poslanec državnega zbora je dobil, kakor „Wiener Ztg.“ naznanja, dostojanstvo skrivnega svetovilstva. Menda zato, ker je za nagodbo glasoval.

Iz **Ogerske** volilne agitacije smo včeraj poročali, da je bil Tisza v Debreczinu slovesno sprejet. Denes pa beremo v novinah novejši telegram, ki protivno poroča, da je ljudstvo v Debreczinu z divjim krikom drug dan podrlo slavoloke, kateri so bili za sprejem ministra Tisze narejeni, in tudi pri bakljadi so bile protivne demonstracije in živio-klici na Košuta.

Vnanje države.

Iz **Londona** poroča najnovejši telegram 16. julija: V spodnji zbornici je izjavila vlada, da pogodba od 4. junija daje Angliji pravico vmešavati se mej sultanu in njegove podložne. Turčija nij dolžna, vzdržavati armado za brambo azijske Turčije. — To je gotovo velike pomembe, katero nam bodo še le angleški listi prav razložili. Vidno je res, da so se Turki v Aziji popolnem udali Angliji, ki bode dejansko gospodarila z njimi po svojej volji. Kako dolgo?

Angleška zastopnika na kongresu, lord Beaconsfield in markiz Salisbury sta prišla v Dover. Prvi je sprejel zahvaljujoč se, neko addresso in naglaševal, da ima enake zasluge tudi Salisbury. Beaconsfield je bil pri svojem dohodu v London sijajno in navdušeno sprejet.

Tist pisar v ministerstvu angleških vnanjih stvari, Marvin, kateri je bil tožen zaradi tega, ker je izdal pogodbo ruskega poslanika Švalovega z angleškim ministerstvom od 30. maja v časnik „Globe“, bil je pri sodnji nekriv izpoznan.

Dopisnik dunajske N. Fr. Pr. je zvedel, da bode zdanja sesija angleške zbornice nadaljša tega parlamenta, kadar pa bode končana, bode se parlament razpustil, ker hoče Beaconsfield porabiti vtis svojih vspehov za volilno agitacijo svoje stranke.

Srbske skupščina je dala ministerstvu odpuščenje za one postave, katere so bile mej vojsko narejene, ter sklenila, da te postave ostanejo v osvobojenih deželah tako dolgo, da se ustavno napravijo. Minister Ristič se baje v petek vrne.

Iz **Carigrada** se čuje zopet jedenkrat o novej zaroti. „Daily News“ poročajo, da se je iznašla velika zarota zoper sultana, in da je bilo zadnje sredo okolo 50 ljudij v zapor dejanih. Več veljavnih mož je zapletenih vmes.

Dopisi.

Iz **Maribora** 14. jul. [Izv. dop.]

Znano je, da bi imela biti včeraj v Celji porotna obravnava proti uredniku „Slov. Gospodarja“, katerega je znani Brandstetterjev prijatelj Seidl tožil. Reč se je odstranila s tem, da je g. urednik „Slov. Gospodarja“ „rozžalilne“ besede preklical, in dal g. Seidlu neko satisfakcijo, katero naši nasprotniki proti celej stranki vporabljajo, ter se tej posmehujejo. Ta satisfakcija je preklicna izjava urednika g. dr. Gregorca, in baje še obljuba, da ne bo več proti Seidlu pisal.

Ker je slučajno g. dr. Karel Ipavic, advokat v Mariboru, za zagovornika bil po g. dr. Gregorecu naprošen, in je g. dr. Ipavic narodnjak, se cela naša stranka z omenjenim zadostilom črni, in to zaradi tega, da volitev v deželni zbor za Seidla boljše izpade.

To je sicer neumno, pa dela se vendar tako.

Kakor dobro vem, je g. dr. Ipavic odsve-toval vsako poravnavanje ter odločno rekel, da je nij treba, sploh nikakor bil udeležen pri tej poravnavi. In tako ne kateri drugi narod-njak. Stranka slovenska tedaj še zmirom tako o Seidlu misli, kakor je mislila. Naše domoljube opozorujem, da paralizirajo na-sprotno vporabljenje g. Gregorčeve omenjene izjave pri volitvah.

Iz Krškega na Dolenjskem 15. jul. [Izv. dop.] (Domači polk Kuhn št. 17.) Včeraj se je peljal naš domači polk Kuhn št. 17 tu skozi v Bosno. Dopoludne ob 11¹/₄, pripeljalo se je 1400 mož z godbo; čakala jih je ogromna množica na kolodvoru, in bili so z gromovitimi „živio“-klici sprejeti in pozdravljeni.

Po noči ob 1³/₄ pak se je pripeljala druga polovica. Rodoljubi krški so nabrali v naglici vina in denarja, ter so tako naše deželne sinove primerno pogostili. — Darovali so mej drugimi g. Pfeifer 2 vedra vina, 1 platenico kruha, g. Gregorič 1 veder, g. Jugovic 1 veder, g. Auman ¹/₂ vedra, g. Dragotin Žener 1 sodček piva, potem v denarji: gg. M. Hočevnar 5 gld., Cesar 4 gld., dr. Koceli 3 gld., okrajni glavar Schönawetter 3 gld., Iv. Kravs 2 gld., Bömches 2 gld., Rupert 2 gld., Stancer 2 gld., in mnogo družih po 1 gld., tako, da smo mogli postreči našim domačim junakom z 9¹/₂ vedrom vina in 1 sodčekom piva in s kruhom.

V deli smo mnogo glnljivih prizorov: kako so namreč mati od sina, žena z otroci od moža, sestra od brata, prijatelj od prijatelja slovo jemali; vmes pak je nam igrala izvrstna godba domače komade, kakor: „Pridi Gorenje“, „Naprej zastava Slave!“ itd. — Stehernaemu vojaku bralo se je na obrazu in očeh navdušenje za domovino in cesarja. Mej vsem tem prizorom pak so delili rodoljubi mej fante vino, pivo in kruh.

Iz Mozirja 10. julija [Izv. dopis.] Obletnica naše čitalnice obnesla se je nepričakovano — smemo reči — sijajno. Razven domačih društvenikov došlo je tudi obilno šte-vilo vnanjih izbornih gostov, da so bili čit-alnični prostori polni. Vse točke programa so se v obče zadovoljstvo izvrstno izvrševale. Gosp. podpredsednik pozdravi v prijaznem na-govoru častito društvo zahvaljevaje se jim v imenu odborov in eno leto stare čitalnice, da so jo počastili s svojo navzočnostjo, ter jo prišli vezovat za njen prvi god. „Dolgo uže — tako nadaljuje govornik — mi je bil znan mozirski trg kot zlato Mozirje; sem ter tje premišljujeva nijsem si mogel nikakor raz-tolmačiti tega imena, in če si je naš trg ke-daj po pravici prisvojeval to ime, si sme tem-več zdaj, ko biva v njegovom krilu — čital-nica. Vihrajo sicer nad trgom slovenske trobojnice, a želeli je, da se tudi dejansko kaže, da nam je mar za sveto narodno stvar, sicer nam je slovenska zastava le samo iluzija, k večjemu — v zasmeh. Izpolnila je čitalnica naša prvo leto svojega obstanka, in menim, da govorim celemu častitemu društvu iz srca, ako se svojimi iskrenimi željami in voščili napijem naše čitalnici: „Živila! Bog te ohrani še mnogo let na blagor narodu, in po-sebno veselje domoljubom gorajesavinske do-line!“ — Zadoneli so navdušeni klici: „Ži-vila!“ In mladeniški srebrno doneči pevski glasi odzdravili so govorniku z navdušenim:

„Jaz sem Slavjan“. Vse pesni po načrtu vršile so se s tako pevsko spretnostjo, da je bilo društvo nad vse pričakovanje zadovoljno. Vr-stile so se razne napitnice in navdušeni go-vori, naj bi naše prizadetje izdatno vplivalo gledé narodne zavednosti, omike in slav-janske vzajemnosti, ter vnelo in pridobilo srca za vse, kar je lepega, plemenitega in pravič-nega. „Za pravico in resnico trdno stati.“ Hočemo tudi mi, da bode Slava naša mati!

Veselica trajala je živahno do ranega jutra, in slovojemaje ločili smo se želeči se prej ko prej zopet sniti k zabavi vršečej se v tako narodnem duhu. Sprejmite konečno ča-stiti gosti in društveniki, osobito vrlo pevsko društvo slovenskih celjskih dijakov za prijazno sodelovanje in povzdigo čitalnične slovesnosti našo najtoplejo zahvalo in srčno željo, da bi nas prilično še tudi blagovoljno počastili, ter se svojim miloglasnim petjem razveseljevali.

Torej slavček le ostani
Pri Slovencih ljubljanih.
Le prepevaj še mej nami
Miloglasne pesmice,
Brate nam nevarno drami,
Budi slavske nam sestre.

Iz ormuškega okraja 15. jul. [Izv. dop.] Došel je čas, ko si ima kmet po-spravljati ozimino, ter polniti predale svoje žitnice. Njega trud je polje letošnje leto še precej dobro poplačalo. Rež se je dobro ob-nesla, tako tudi ječmen — ali zdaj njima preti nevarnost, ker bo oboje radi 14 dnev-nega deževja, na polji zloženo kliti pričelo, če ne dobimo jasnih danj. Pšenica je slaba, obita tu in tam, klasovje s slamo vred črao kot saje, da nij za drugo kot malo za steljo. Oves, turšica in korun obetajo mnogo. Sena bilo je malo, več pa je upati otave. Lan je lep, detelja pa slaba ker so jo v jeseni miši do korenin pojedle,

Trta pognala je spomladi množino groz-dja, a deževje v cvetu je provzročilo da ja-gode nijso jednake — tedaj tudi dobre kaplje upati nij. Prišel je tudi smod in zdaj pikee, sicer ne povsod le v nekaterih vrteh, kar bo tudi ta pridelek dokaj pomanjšalo. V spomla-dno lepo stanje dajalo je kmetu up v dobro letino — ali vara ga uže zdaj. Kako bo še le v jeseni? —

Domače stvari.

— (G. Vestenek v Bosno.) Piše nam prijatelj našega lista sledeče: „Ravno izvem iz zanesljivega vira, da se vitez Vestenek po-teguje za kako višjo službo v Bosni in da mu je skoro gotovo — obljubljena! A! Tako pa mi okupacije Bosne nijsmo mislili. Radi sicer damo g. Vesteneka iz Kranjskega, ali privoščili bi ga le Nemcem ne pa Bošnjakom. Nu, sicer pa tudi g. Vestenek ne bode v Bosni slovanskej politiki dosti škodoval. Magjariti ne bo znal, ker magjarščine se celo on še nij hotel naučiti; z germanizacijo pa vidi, da niti pri nas Slovencih ne ide, ki smo vendar uže 1000 let z Nemci v dotiki. Tem menj pojde z Bošnjaki in še menj s Hercegovci. Ali mar V. z dr. Erženom vred naroden postaje?

— (Imenovan) je bil adjunkt Gustav Stuchetz za sodskega adjunkta k deželnej sod-niji v Celovec, a bode služboval v Novem mestu.

— (Program novomeške gimna-zije) prinaša na prvem mestu slovensk spis od prof. P. L. Hrovata „Slovenski Dom“, dalje nemško razpravo „Wann hat Cicero die

beiden ersten Catilinarischen reden gehalten“ od prof. Jos. Ogórka. Učencev je bilo na konci leta 128, mej temi 120 Slovencev in le osem Nemcev.

— (Nevihita.) Iz Središča se nam piše 5. t. m. Včeraj popoldan o 3. uri pričelo je strašno bliskati in grmeti, sever je močno vle-ke, in strašno je deževalo. Treščilo je na več strani na polji v zloženo rež, kjer so tri ko-zolci zgoreli, druge so ljudje oteli. Strela je ubila tudi dve žrebeti in jedno kravo.

— (Vihar, strela v cerkvi in toča.) Iz Rake na Dolenjskem se nam piše 12. ju-lija uže včeraj od našega krškega dopisnika omenjene nesreči: Pri sv. Duhu v velikem Trnu se je ravno med popoldansko božjo službo ob 3. uri strašna nesreča zgodila: strela je v zvonik treščila in šinila od tam na kor in v cerkev, kjer je na koru usmrtila tri moške, dva brata, od katerih je jeden oženjen in posestnik, ter drugega posestnika, in mnogo ljudij je ohlep omamil, od katerih bode smrt gotovo še svojo žrtev terjala! — Strahoviti prizor: ljudje so se omenjeni dan prevažali mrtvi in omamljeni po selih iz cer-keve. Omenjeni usmrteni so bili vsi iz ene vasi ter dobri ljudje. Tudi v lanskem letu je bila strela tu v zvonik treščila, a takrat nij bilo ljudij ondi, samo cerkvenik je bil v nevarnosti. — Zelo koristno bi bilo, naj bi vsaj zdaj ne odlašali, dobrega varuha, „strelavoda“ ondi omisliti, vsaj imajo skrbljivo cerkveno pred-stojništvo, katero bode gotovo v to koristno stvar gledalo. Tukaj imajo silno slabo cerkev skoraj brez zvonika, ali naj se pomisli: Velik Trn je visoko, in da najraje v visoke stvari in reči treska. Toča pa je na Štírskem preko Save potokla od koder se bode gotovo še sporočilo! — Pri nas bila je mej dežjem in viharjem, a posebne škode nij učinila.

Razne vesti.

* (Nemška zvestoba.) Znano je, kako se Nemci v svojih spisih radi bahajo z „deu-tsche treue“, — „deutsche biederkeit“. Te nemške lastnosti pa čudno osvetljuje sledeči dogodek. V sredi pretečenega meseca je v Monakovem srečal 73 let stari zdravnik dr. Trettenbacher na ulici profesorja obrazovalne umetnosti Gustava Seebergerja in je dejal mu, da je Nobilingov napad na nemškega cesarja zanj božja kazen, ker je cesar dal leta 1848 na ljudstvo streljati. Seeberger je to povedal direktorju kraljeve obrazovalne akademije Pilotyju, in ta je šel starega prijatelja in znanca, starca dr. Trettenbacha brž k sod-niji zatožiti, in stari zdravnik je bil vsled te prijateljeve zatožbe obsojen na osem mese-cev ječe.

* (Vojska zoper slabe cigare) se je začela na Benečanskem: „Živila pipa“ kli-čejo kadilci in nabijajo plakate po ulicah Pa-duve: „kdor po dnevi cigare kadi, ta bode po noči tepen“. V Rovigno so nabili: „Me-šanje kadite od 1. julija samo tobak, kakor Milanci, dokler cigare ne bodo boljše.

* (Robi ali sužnji v Egiptu.) Robstvo je sicer tudi v Afriki odpravljeno, a vendar se javno in skrivno tržuje s sužnji v Egiptu kljub temu, da je Kedive odločno to trženje z ljudmi prepovedal. A mohamedanci se ne menijo za ta ukaz, in celo uradniki pod-pirajo to trgovstvo, katero gre še zmirom tr-govcem dobro izpod rok. Nedavno je zajela neka angleška stražna ladija v rudečem morji neko drugo ladijo, katera je imela polno robov, da bi je v Egiptu prodala. Vsi ti ljudje so bili Afrikan, ki nima niti pojma o tem, kaj je prostost. Komisija za odpravljanje robstva v Suakimu tedaj nij vedela, kaj s temi robovi pričeti. Ako bi jih izpustili, poginili bi vsi revno, ker so kakor otroci, in si ne znado po-magati. Sklenilo se je tedaj, moške robove

dati v vojak, ženske pa pomožiti z egiptskimi vojaki, katerim postave ne zabranjajo imeti žene. Naznanilo se je torej vojakom, da naj se oni, ki se hoče oženiti, zaznamovega dne oglasi in prinese soboj 6 tolarjev, kateri se bodo za njegovo ženo spravili. Zaznamovanega dne prišlo je mnogo vojakov, kateri so se obstopili v jedno vrsto, a robkinje njim nasproti v drugo. Reklo se je zdaj deklicam, naj si vsaka izvoli jednega moža. Pričetkom se nij nobedna upala k vojakom stopiti, a ko si vzame jedna pogum in si izbere svojega moža, planile so vse druge tudi k njim, boječe se, da jim bode vojakov primanjalo in bode morala katera brez moža ostati. Na ta način bili so vse oproščeni robovi preskrbljeni. A uže drugi dan pripeljal je nek star vojak, ki si je tudi staro robkinjo izbral, svoj ženo k komisiji in dejal: „Za Boga vas prosim, vzemite mi mojo ženo nazaj. moji prijatelji se mi preveč norčujejo. Kupil sem namreč pred časom slepo kamelo, in od istega časa stisnil si je vsak moj prijatelj jedno oko, ko me je srečal; a odkar imam to ženo, — zamižijo z obema očesoma. Tu jo imate in vrnite mi mojih 6 tolarjev. Ko so mu pa povedali, da denarja nazaj ne dobi, — vrnil se je hote ali nehote s svojo ženo domov.

Poslano.

Iz Kostanjevice 9. jul. [Izv. dop.] Zadnji „Brenčelj“ je prinesel, v pogovoru „rešpeh. kuharice“, obrekovanje čez tukajšnjo učiteljico g. W. Ker jaz gospodično v vsem njenem obnašanju prav dobro poznam, štejem si v dolžnost, očitno braniti njeno čast. „Br.“ piše, da ima kostanjeviška učiteljica neki „bindelbondel“ z g. Gačem, ter da se nad njo otroci in drugi ljudje spodtikujejo; trdi tudi, da taka učiteljica nij v stanu v šoli svojih dolžnostij izpolnjevati. Ker mi nij dano, ljudem v srce pogledati, kakor menda tudi sporočevalcu „Br.“ ne, si ne upam trditi, kakošne čutila imata g. Gač in naša učiteljica jeden proti drugemu, in to menda tudi nobenemu nič mar nij. Jaz tudi ne poznam postave, ki bi učiteljem ali učiteljicam prepovedovala koga ljubiti. Očitna neresnica pa je, da g. W. s svojim vedenjem koga pohujšuje in svoje dolžnosti zanemarlja. Kdor g. W. pozna mi bo pritrdil, da tudi najnatančnejši opazovalec in sodnik pravosti ne bi mogel nad njenim vedenjem niti sence spodtikljivosti najti, ter da je skoz in skoz lepega izglednega vedenja. Nij ga v Kostanjevici poštenega človeka, ki bi vedel o njej kaj nepristojnega, tem manj pohujšljivega povedati, in kdor je govoril ali pisal nesramne vrstice o njej, je grdi obrekovalec.

Toliko za denes v obrambo poštenosti in resnice. — „Br.“ bi pa svetoval, naj drugičkrat, poprej ko bo osebstva opisoval, dobro premisli, kaj bo pisal, da ne bo drugičkrat ljudij žalil ali jih celo obrekoval. Nij vsakemu,

ki „B.“ kaj poroča, tudi verjeti, ker nekateri ljudje mislijo, da je za „B.“ torbo vsaka reč, naj si bo še grja laž, dobra. Neko posebno veselje pa imajo nekateri, napadati učitelje, ter še mislijo, da imajo Bog ve kake zasluge za človečanstvo.

Lavoslav Abram, nadučitelj.

Umrli v Ljubljani.

15. julija: Ana Fišer, 66 l., v ubožnej hiši na mrtudu. — Gustav Mihelič, sin hišnika, 2½ m., na križevnškem trgu št. 18, vsled sušice.

Tuji.

16. julija:

Pri Slonu: Privrel iz Trsta. — Burghardt iz Dunaja. — Ogrinec iz Vinkovca. — Gerdinč iz Kočevja. — Galotti iz Trsta.
Pri Matiči: Dr. Gelušig iz Trsta. — Heimat iz Dunaja. — Knapp iz Gradca. — Piber iz Trsta. — Wolf iz Dunaja. — Dremel iz Novega mesta. — Reitz iz Trsta. — Mihalup iz Dunaja.
Pri bavarskem dvoru: Kralič iz Koroškega. — Kladva iz Dunaja.

Tržne cene

v Ljubljani 17. julija t. l.

Pšenica hektoliter 8 gld. 94 kr.; — reč 6 gld. 01 kr.; — ječmen 4 gld. 23 kr.; — oves 3 gld. 41 kr.; — ajda 5 gld. 67 kr.; — pros 6 gld. 34 kr.; — koroza 6 gld. 20 kr.; krompir 100 kilogramov — gl. — kr.; — fižol hektoliter 10 gl. — kr.; masla kilogram — gl. 92 kr.; — mast — gld. 82 kr.; — špeh tršen — gl. 70 kr.; — špeh poveljen — gl. 75 kr.; — jajce po 2 kr.; — mleka liter 7 kr.; — govednine kilogram 54 kr.; — telečnine 50 kr.; — svinjsko meso 68 kr.; — sena 100 kilogramov 1 gld. 78 kr.; — slame 1 gold. 78 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 6 gold. 50 kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

Dunajska borza 17. julija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovih	64 gld. 90	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	80
Zlata renta	75	30
1860 drž. posojilo	114	—
Akcije narodne banke	837	—
Kreditne akcije	260	60
London	115	60
Napol.	9	27
C. kr. cekini	5	49
Srebro	101	—
Državne marke	57	15

Karel S. Till

trgovstvo s knjigami in papirjem, pod Trančo št. 2, zaloga vseh potrebštin za urade in kupčijstvo; zaloga navadnega, pisemskega in zavijalnega papirja. Vse potrebštin za morjevece (inženirje), slikarje in risarje. Najnovejšje v konfekciji za papir. Zapisovalne in opravilne knjige. Izdeljujejo se tudi monogrami na pisemski papir, visitne karte in pisemske zavitke. (158—34)

Mladenich,

ki je dobro dovršil spodnjo gimnazijo, in kateri je zmožen nemškega in južno-slovanskega jezika, sprejme se za praktikanta v lekarnici

(211—3)

F. Wacha v Metliki.

Zahvala.

G. Luku Demšar, J. Demšar, U. Veber, P. Kemperle, in bratoma L. in J. Gartner v Železnikih, kateri so blagodušno darovali in dopeljali lesa, kateri se je ubožim Hercegovcem odposlal, izreka srčno zahvalo

(222)

Odbor v Trstu.

Posestvo

se prodaje z ugodnimi pogoji v Dolu poleg Hrastnika v laškem okraji (Bezirk Tüffer), prav blizu cerkve, pripravno za gostilno, prodajalnice itd., — 63 orolov njiv, travnikov, vrtov, vinogradov in gozda.

Natančneje pojasnila daje gospod

(221—1) Valentin Sabovnik, topivec v Zagorji pri Savi.

Wir empfehlen als Bestes und Preiswürdigstes

Die Regenmäntel, Wagendecken (Plachen), Bettelagen, Zelstoffe

der k. k. pr. Fabrik

von M. J. Elsinger & Söhne

in Wien, Neubau, Zollergasse 2,

Lieferanten des k. und k. Kriegsministeriums, Sr. Maj. Kriegsmarine, vieler Humanitätsanstalten etc. etc.

(159—23)

Slovenske

lepoznanske knjige.

V založbi „Narodne tiskarne“ v Ljubljani so izšle in se morejo dobiti sledeče slovenske knjige:

A. Romani in povesti:

1. Erazem Tatenbah. Izvirna povest, spisal J. Jurčič, velja 50 kr.
2. Meta Holdenis. Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik, 50 kr.
3. Kantorčica. Roman s pogorskega zakotja, češki spisala Karlina Světlá; poslovenil Franjo Tomšič, velja 50 kr.
4. Prvi poljub. Novela, spisal J. Skalec. — Na črni zemlji. Novela, spis. J. Skalec, velja 25 kr.
5. Kazen. Novela, francoski spisal H. Rivière, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki. Francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik, velja 25 kr.

B. Listki v zvezkih:

- I. zvezek, ki obsega: Stenografija, sp. dr. Ribič. — Životopisje, sp. Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Presiren, sp. Fr. Levstik. — Telečja pečenska, novela, sp. J. Jurčič. — N. Machiavelli, sp. dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, sp. dr. Celestin. — Trstovo z grozdom na Ruskem, sp. dr. J. Vošnjak. — Čegava bude? Novelica, sp. J. Ogrinec. Velja 25 kr.
 - IV. zvezek, ki obsega: Lepi dnevi. Sp. Paulus. — Plašč. Novela. Ruski spisal N. V. Gogol; poslovenil L. Gorenjec. — Nekoliko opazek o izdaji slovenskih narodnih pesnj. Spisal prof. dr. Krek. Velja 25 kr.
- Kdor hoče katero koli teh knjig dobiti, naj piše „Narodnej tiskarni“ in jih dobi po poštnem povzetju. Vse skup se dajo za znižano ceno 2 gold.

Najboljše sredstvo

zoper trganje po udih in revmatizem

je od Henrika Bloch-a v Hebu (Eger) iznajdeni

cvet zoper trganje po udih;

ako se s tem cvetom le 24 ur maže bolne ude, poneha vse trganje in ves revmatizem popoln.

Varstvena marka oddana bila je postavno 18. aprila 1877 trgovske in obrtniške zbornici v Hebu.

Cena jedne skleničice je 60 kr. a. v. po poštnem pošiljanji, ako se denar naprej pošlje, ali po poštnem povzetju 66 kr.

Zaloge otvorile se bodo v vseh večjih mestih. 4000 spričeval od jako veljavnih osob spričujejo izvrstnost tega zdravila.

Naročila izvršujejo se vestno in s poštnem povratom.

(202—2) Henrik Bloch v Hebu (Eger) na Češkem.

Za Ljubljano in okolico dobi se pravo to zdravilo jedino le pri g. J. Svoboda, lekarju na Prešernovem trgu.

C. kr. izključ. avstr. in kr. oger. priv.

repinčeva kvint-esenca!

Jedino sredstvo, ki pripomore, da rasto lasje in brada, 1 skleničica 1 gl.

Repinčeva esenca 80 kr.

K tem esencam naj se rabi jedino le pri meni narejena:

Pomada in olje od ljubja kineškega drevesa, ker vsaka druga pomada vpljivanje ovira. 1 velik lonček gl. 1.50; 1 majhen gl. 1, 1 skleničica olja gl. 1.

Hair-Milkon (mleko za omladenje las)

daje sivim in belim lasem prvotno njihovo barvo. 1 skleničica gl. 2.50.

Orientalni ekstrakt cvetličnega mleka

najboljše lepotično sredstvo, ki odpravlja kerpe, pege, ogrce, mozole, uje, 1 skleničica gl. 1. Da se lepota hitreje doseže, rabi se naj mlo od cvetličnega mleka, 1 kos 30 kr.

Višja in glavna zaloga za razposiljanje:

J. Paternoss,

parfemier in c. k. lastnik privilegija, na Dunaju, L. Spiegelgasse 8.

Jedino le oni izdelki so pravi in vpljivni, ki imajo pristavljeno protokolirano varstveno marko in vinjeto.

Več 100 priznanjih in zahvalnih pism v originalu lahko vsakdo ogleda. Zvnanja naročila izvršijo se točno po poštnem povzetju. Pri vsakej sklenici stane zavoj 10 kr.

Zaloga v Ljubljani pri Ed. Mahru, parfemeru. (196—3)